

Mielőtt Fiumébe ment dolgozni, Névának két udvarlója volt. Az elsőt Darkónak hívták. Kedves mosolyú, villogó tekintetű, szép arcú fiú. Néva az elemi iskolában találkozott először vele. Igaz, akkor még meg se merte megszólítani.

38 Benedek Szabolcs

A FIUMEI CÁPA

(regényrészlet)

Holott tetszett neki. Kinek ne tetszett volna? Ő volt a legszebb fiú nem csak az iskolában, de az egész környéken is. Felnőtt – vagy legalábbis az ő korukhoz képest felnőtt – nők és kisasszonyok tettek rá hangos megjegyzéseket. „Nézd, milyen jóképű, helyes fiúcska! Na, csak nőjön nagyra mielőbb! Fogok tudni kezdeni vele!” Mindenki hallotta a kijelentéseket meg a vihógásokokat. Az iskolatársnők hamar féltékenyek is lettek. Szünetekben körbeállták Darkót, nem csak azt nem engedték, hogy akárki odamenjen hozzá, hanem azt se, hogy a kívülállók, akik nem tartoztak köreikbe, egyáltalán pillantást vethessenek reá. Sorfal mögött kedveskedtek neki. Megcsinálták helyette a leckét. Megvarrták a nadrágot a térdénél. Odaadták az uzsonnájukat. Amit Darko mindig szívesen fogadott. Nagyon szegények voltak. Félárva volt ő is, akárcsak Néva. De ő nem azért, mert meghalt az apja. Nem is tudták, hogy az apja kicsoda. Darko se tudta. Mindig nevetgélt ezen. Hogy neki nincsen apja. Csak úgy kipottyant a világra valamikor. A felnőttek azt mesélték – Néva ezt is hallotta –, hogy Darko apja előkelő úr. Egy száműzött herceg, aki valahonnét messziről menekült idáig a törökök vagy kicsodák elől. Éppen csak egy kis időt tartózkodott, nem is Su akon, hanem Portoréban, ahol Darko anyja dolgozott. Aztán amikor továbbállt, ott hagyta a kis Darkót maga után emlékébe.

Az iskola után egy darabig nem találkoztak. Valahogy így hozta ki a lépés. Pedig Néva tudta, hogy Darkóék hol laknak. Su ak kicsi város, mindenki tud mindent mindenkiről. De hát soha nem volt dolga Darkóék felé. Viszont akkor is sokat gondolt rá. Néva az iskola után először egy étteremben dolgozott a Fiumét Su aktól elválasztó folyó – amit ők Rečinának, a fiumeiek Fiumarának hívtak – keleti partján. Az volt a városka legjobb étterme. Fiuméből is jártak át, mert olcsóbb volt az ottaniaknál. Néva már ott dolgozott egy ideje, konyhalányként, amikor egyszer csak oda keveredett Darko. Pincérnek vették föl.

Rövid, de annál emlékezetesebb szerelem volt. Darko kezdett el udvarolni Névának. Sokkal bátrabban annál, ami életkora alapján várható lett volna. Persze nem volt miért félnéknek lennie, siheder korától körülrajongták a nők. Nagy vehemenciával vetette magát az udvarlásba. Néva nem is tudta

mire vélni a hirtelen rohamot. Örült neki, hogyne örült volna. Hiszen kislány korában is effélére vágyott, miközben sóvárogva nézte a Darko körötti sorfalat. Azokra is irigykedett, akik abba a falba beleállhattak, hát még azokba, akik belül voltak. És most egyszer csak itt termett a mesebeli királyfi, a száműzött herceg fia. Fülbevalót is hozott Névának. Azt mondta, 39 hogy a függője és a karikája arany, és hogy Fiumében, a Dóm mellett vette. A függő végén egy kis, turbános szerecszenfej lógott. A másik konyhalány, aki Névánál idősebb volt, azt mondta, ez a *moretti*, Fiumében mindenki ilyet hord. Lehet, hogy arany, de Darko biztosan nem vette. Ahhoz neki nincs elég pénze. Különben is, miért csak egyet hozott, amikor az embernek tudvalevőleg két füle van? Valószínűleg lopta. Szerencsésebb esetben találta valahol.

Néva nagyon örült a kis szerecszennek. Nem tudta, hogy ára van. Darko a jussát követelte érte. Néva nem adta. Hagyta, hogy Darko szorosán magához ölelje, és mindenhol megfogdossa alaposan. Bár egészen testében remegett, akkor se ellenkezett, amikor a fiú a szoknyája alá nyúlt. Ennél többet azonban nem engedett.

– Ostoba vagy – mondta az idősebb konyhalány, miután Néva elzokogta bánatát. – Azért hagyott el, mert nem engedted neki. Engedni kell, a kedvükben járni. És akkor nem hagynak el. Ez az egésznek a titka.

A másodiknál Néva már engedett.

Ennek Bojan volt a neve. Addigra már se Darko, se Néva nem dolgozott az étteremben. Darko el is került Su akról. Egyesek szerint Abbáziába vagy Lovranba ment, ahol az a munkája, hogy csónakázni vigye a tengerre a bécsi dámákat. Mások szerint az apja érte jött, és magával vitte Európába. Néva egy kocsmába került, a város északi peremére, nem messze a Rečina vízesésétől. Itt ismerkedett meg Bojannal, aki Fiumében dolgozott, és minden este, hazafelé jövet a kocsmában fölhajtott egy pohár bort. Vagy kettőt. Esetleg hármat. Nem volt különösebben jóképű, e téren nyomába se léphetett Darkónak. De kedves volt Névához. És ő is Bojanhoz. Pedig nem esett jól neki. Nem fájt, nem is borzongott tőle. Egyszerűen nem talált benne semmi jót. Nem igazán értette, a férfiak miért vannak odáig érte. Ezek szerint nekik élvezetes lehet. A nőknek nem.

Később kiderült, hogy tévedett.

Amikor Emília kisasszony azt kérdezte tőle, szűz-e, jól ismerte a szó jelentését. Csak éppen még soha nem hallotta magyarul. Ezen a nyelven mindaddig nem kellett használnia.

Igaz, később se. Emília kisasszony nem kérdezte többé soha. Voltaképpen semmit nem kérdezett.

Úgy kezdődött, hogy egyik reggel Névának sokáig kellett költsögetnie

a kisasszonyt. Nem csoda, hogy nehezen ébredt. Az előző este a szokottnál is tovább kimaradt. Délután fölöltözött, és elvillamosozott Névával a vasútállomásig, ahonnét gyalog kapaszkodtak föl a hegyre, egészen a tengerészeti akadémia sárga épületéig. Névának onnét vissza kellett fordulnia, de
40 a kisasszony előbb a kezébe nyomott egy cetlit, rajta a címmel. Névának oda kellett este nyolcra mennie egy konflissal. Nem a saját, hanem a méltóságos úr költségére. A cím egy villát jelentett, a Népkert közvetlen közelében. Takaros kis épület volt, vakítóan fehér falakkal, piros cserepekkel, a kertben jókora pálmafák. Néva türelmesen várt, de a kisasszony csak jóval később, tíz óra felé került elő. Akkor, amikor Néva már kezdett arra gondolni, értesíteni kellene a méltóságos urat, vagy egyenest a rendőrséget. Esetleg riadóztatni a közeli kaszárnyát. Végül mégis csak kijött a kisasszony. Egyedül, lehajtott fejjel, botladozó léptekkel. Nem szólt egy szót se hazáig, ám az arca olyan sápadtan világított az éjszaka sötétjében, akár a telihold. Vacsorát nem kért. A fürdőben viszont sokáig elidőzött. Talán is egy órát is ült a kádban, amikor kijött, már egészen hideg volt a víz. Reggel, ébresztés közben Néva érezte is, hogy a kisasszony teste forró. Attól tartott, belázasodott.

Ha így is volt, nem akadályozta meg Emília kisasszonyt abban, hogy hirtelen kinyújtsa két karját a takaró alól, átkarolja Névát és berántsa az ágyba.

Míndeközben csukva volt a szeme. Néva ellenben látta a félig fölhúzott redőny adta derengő fényben, hogy a kisasszony bőre most is olyan, mintha macska karmolászta volna végig. De nem csak véres csíkok voltak a testén, hanem kék és zöld foltok.

Elesett volna? Netán bántotta valaki?

Néva megborzongott. Nem csak a kisasszony miatti aggodalmába. Hanem a hirtelen és váratlan kéjbe.

Engedte, hogy testét bejárja a kisasszony keze. Csak az első pillanatokban volt furcsa. Utána kimondottan jólesett neki. Olyannyira jól, ahogyan még soha. A kisasszonynak puha keze volt, ám az határozottan és céltudatosan vándorolt Néva testén. Tudta, hova kell menni és ott mit kell tennie. Néva később nem is emlékezett rá, mikor csúszott le róla a ruha, a kisasszonyról meg a hálóing. És hogy került oda a kisasszony feje, ahová korábban elképzelhetetlennek tűnt, hogy odakerüljön.

Hullámokban tört rá a kéj. Igyekezett visszatartani a zihálását, nem sikerült. A kisasszony a legjobbkor tapasztotta Néva ajkára a tenyerét. Épp akkor, amikor kitörni készült a sikoly. A házvezetőnő szerencséjére nem halotta meg.

Percekbe telt, mire Néva magához tért. Lassacskán visszatért köréjük a külvilág. A konyhában a házvezetőnő zörgött az edényekkel. Künn, az utcán valaki kurjantott. A távolban hajóduda szólt. A ház fölött sirályok kacagtak az ő nagy boldogságukon.

A kisasszony szorosan magához ölelte Névát, akinek egyszer csak a kisasszony öle felé kezdett vándorolni keze. A puha, göndör, ritkás, vörös szőröcskékhez, amelyek olyan melegek és nedvesek voltak, mintha Emília kisasszony most lépett volna ki egy nagy kád forró és illatos fürdővízből. Névának ellenben nem voltak pontos fogalmai arról, mit és hogyan kell csinálnia. Csak annyit tudott, hogy valamivel viszonznia kell úrnőjének ezt a nem várt gyönyört. Nem csak kell, akarta is. És avval is tisztában volt, hogy sokkal gyöngédebben és óvatosabban kell tennie, mint amikor Bojan dugdosta bele olajfoltos és sörtől ragacsos ujjait. 41

Ám alig hogy végigsimította a kezét és a szőröcskék között kikapintotta a gyöngyöző rést, Emília kisasszony ellökte a kezét.

– Hagyjál.

Néva rémülten engedelmeskedett. Olyan heves volt a mozdulat, attól tartott, a kisasszony az ágyból is kilöki. Ám szerencsére nem volt folytatás. A kisasszony elnyúlt mellette, karjaival átfonta Névát, aki még mindig remegő karokkal viszonzta a csókot.

A kisasszony pontosan úgy csókolt, ahogyan a fürdőszobában azon az estén. Gyöngéden, lágyan, mégis céltudatosan. Követelőzően.

– Ne nyúlj oda. Most ne – lehelte Néva fülébe. – Fáj. A tegnapi nagyon durva volt. Goromba és figyelmetlen. Kiöregedett tengerészkapitány, de az is lehet, hogy marsall talán, aki most az akadémián tanít. Azt hiszem, egyenesen igazgató. Másra nem volt képes, ezért egy kiszáritott tengeri uborkát dugott belém. Kértem, hogy hagyja, mert nagyon fáj, de nem érdekelt. Borzalmas alak. Nem is értem, apa miért áll szóba ilyenekkel. Én nem ülnék egy asztalhoz velük.

Hirtelen elhallgatott. Elengedte Névát. Amaz érezte, hogy Emília kisasszony teste megfeszül. Már nyoma sem volt benne az addigi lány ernyedtségnek. Arca is egyetlen szempillantás alatt megváltozott. A vonásokban megbúvó gyöngédséget a szokásos keménységgé váltotta föl. Szemei dacosan villogtak, szája szegletébe visszatért a gúnyos kis mosoly.

Fömlött az ágyban. Néva borzadva nézte a kisasszony karjain és hátán sorakozó foltokat.

Emília kisasszony fölállt. Még egyszer megmutatta Névának gömbölyű fenekét, azután belebugyolálta magát a köntösébe, és várakozóan leült a toalettszál elé. Amíg Néva is magára húzta a ruháját, addig az ajkait törölgette.

Aznap már nem került ez szóba. Pedig hosszú időt töltöttek együtt. A kisasszony magával vitte a sétára Névát. Ezúttal nem a tenger felé vették az irányt, és nem is ültek villamosra. Ehelyett elmentek a Dómig, elhaladtak az ékszerüzlet mellett, majd kifordultak a Via della Fiumarára. Onnét haladtak tovább északnak, a vasúti viaduktnál be a Scogliettóba, a ligetbe, amely

ezúttal sokkal csöndesebb volt a szokottnál. Hétköznap és késő ősztől nem nyüzsgöttek benne a sétálók, és a mutatóanyagok bódéi is zárva voltak.

A honvédkaszárnyához közeledvén Emília kisasszony fitymálva bigygyesztette ajkait:

42 – Itt is voltam. Édesapának innét is kikerült valami kártyapartner.

Az Ilona-fürdőt viszont alaposan megszemlélte. Egyelőre kívülről. Azt mondta, még soha nem járt benne. Néva eldadozta, hogy itt szokott hetente kétszer megmártózni. A kisasszony megkérdezte, legközelebb mikor készül, és ahogy Néva megmondta, mosolyogva bólintott.

– Helyes. Akkor holnap eljövök veled. Kíváncsi vagyok rá, belülről milyen.

Másnap este ott, az egyik medence egy eldugott, sötétnek vélt szegletében ölelkeztek újra össze, alig pár méternyire a hozzájuk hasonlóan megtisztulni vágyó cselédnők, házvezetőnők és *sartorellák* között.

Ezúttal a kisasszony ajkait is elhagyta egy rövid, ám annál élénkebb sikoly. Nem törődve avval, hogy akárki megláthatja őket, utána magához szorította Névát, arcával a vállára borult, hosszú, vörös és teljesen elázott haja a hátát csiklandozta.

Néva különös örömet érzett. Nem csupán annyit, amit a kéj nyújtott. Többet annál. Olyan volt ez pár röpké perc, mintha megszűnt volna körülöttük a világ. Eltűntek a fürdőzők, eltűnt a medence, az egész épület, de a Scoglietto, sőt Fiume, meg talán a tenger is. Ők voltak csupán, ketten. Meg az a furcsa érzés, ami akár maga volt a boldogság.

Aztán Emília kisasszony elengedte Névát, ránézett és azt mondta:

– Nem akarom ezt tovább csinálni. El akarok menni innét. Ha más nem lesz képes rá, elviszel? Ígérd meg, hogy akkor elviszel. Olyan messzire, hogy senki ne tudjon ide, ebbe az itteni életbe többet visszahozni.

Névára nézett, de tekintete valahol a messzeségben csillogott.

